

A Balassagyarmati Törvényszék a Dr. N. [REDACTED] (1062 Budapest, [REDACTED] (5.) ügyvéd által képviselt L. [REDACTED] A. [REDACTED] (1112 Budapest, [REDACTED]) felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztálya, Dr. Földesi Margit az OBH-ba beosztott bíró által képviselt Dr. Erdélyi Anna (3300 Eger, Barkóczy utca 1.szám) I. rendű, és Egri Törvényszék (3300 Eger, Barkóczy utca 1.szám) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása és járulékai iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A törvényszék **megállapítja**, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy a felperest a 2010. március 19. és 2010. április 19. napján megtartott tárgyalásokon ésszerű jogi indok nélkül kiemelte a vádlottak közül és a vádlottak elé ültette, valamint azzal, hogy a felperessel többször személyeskedő hangnemben beszélt, megsértette a felperes emberi méltóságához, jóhírnévhez és egyenlő bánásmódhoz való jogait.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy az Egri Törvényszék épületében az 5.B.474/2012. szám alatt folyamatban lévő büntetőügyben tartandó egyik tárgyalás elején az ügy tárgyalótermében fogjon kezét a felperessel, és közben az alábbi mondatot mondja a felperesnek: „Elnézést kérek, L. [REDACTED] A. [REDACTED] hogy megsértettem az Ön emberi méltóságát, jóhírnévhez és az egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy ésszerű jogi indok nélkül kiemeltem Önt a vádlottak közül, és a vádlottak elé ültettem, valamint azzal, hogy Önnel többször személyeskedő hangnemben beszéltem”.

Kötelezi a törvényszék a II. rendű alperest, hogy írásban kérjen bocsánatot a felperestől úgy, hogy a levél az alábbiakat is tartalmazza: „Az Egri Törvényszék elnézést kér Lendvay Andrásától, hogy eljárásával megsértette emberi méltóságát, az egyenlő bánásmódhoz, valamint a jóhírnévhez való jogát”.

Kötelezi a törvényszék a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.200.000,-Ft-ot, és ennek 2010. március 19. napjától - a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű **kamatát.**

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 160.000 (Egyszázhatvanezer) Ft perköltséget.

Kötelezi a törvényszék a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 60.000,- (Hatvanezer) Ft le nem rótt eljárási illetéket.

A további le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címzetten a Balassagyarmati Törvényszéknél lehet írásban 3 példányban benyújtani.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejárt előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a Fővárosi Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a perben az alábbi tényállást állapította meg:

A felperessel, mint XI. rendű vádlottal, és társaival szemben a II. rendű alperesi bíróság előtt, helyeghamisítás büntette és más bűncselekmények miatt 5.B.351/2008/57. szám alatt volt büntetőeljárás folyamatban. Az eljárás jelenleg hatályon kívül helyezés folytán 5.B.474/2012. szám alatt folyik.

Az 5.B.351/2008. számú eljárásban bíróként az I. rendű alperes járt el, mint tanácselnök. A tárgyalások a II. rendű alperes dísztermében, ún. „esküdtzéki” termében zajlottak, ahol 7-10 sorban vannak elhelyezve székek. A tárgyalásokon a vádlottak az első négy sorban foglaltak helyet, a XI. rendű vádlott a felesége, és édesanyja (utóbbiak a XIII. és XIV. rendű vádlottak) a 4. sorban. A 2010. március 19. napján megtartott tárgyaláson az ügyben eljáró bíró I. rendű alperes, a nélkül, hogy erre konkrét, objektív ok lett volna, felszólította a felperest, hogy üljön előrébb. Ezt követően a felperes egy sorral előrébb ült. Ezután az I. rendű alperes a bírói pulpitusról leszaladt, az I. rendű vádlott társa (II. rendű vádlott) mellől az első sorból egy széket az első sor elé, a terem közepére rántott, és felszólította a felperest, hogy menjen oda. Majd megfogott még egy széket, amin a felperes iratai, aktatáskája volt, és azt is előre vitte úgy, hogy a papírok arról leszórtak. A felperesnek ezt követően a 2010. április 19. napján megtartott tárgyaláson is ezen a helyen kellett ülnie. Az előre ültetést követően a teremben csend lett, suttogás, nevetgélés hallatszott, illetve a jelen lévő vádlottak és védőik, valamint a hallgatóság tagjai azon megrökönyödtek. Az előreültetés ténye a tárgyalásokról készült jegyzőkönyvekben rögzítésre nem került. Ezt követően a felperes kérelemmel élt, hogy a tárgyalásokról készüljön hang és videó felvétel, ami után az „előreültetésre” már nem került sor. A felperes ezen eseményt „számápadba” ültetésként élte meg, őt azt rendkívül érzékenyen érintette. A XI. rendű vádlott a büntetőügyben 265. számra érkezett beadványban kérte a 2010. március 15-i tárgyalás jegyzőkönyvének kijavítását, kiemelve, hogy „a jegyzőkönyv a második oldal első és a második bekezdése közötti időpontban a tárgyaláson történeteket és elhangzottakat nem tartalmazza, ezért azt a tényleges és igen jelentős megtörtént esemény szerint ki kell egészíteni, mert az alábbiak történtek. „A tanácselnöke utasította a XI. rendű vádlottat, hogy üljön előbbre, mert nem jó helyen ül. A felszólításnak a XI. rendű vádlott eleget tett, és egy sorral előbbre ült. Ez nem felelt meg a tanácselnökének, aki a bírói pulpitusról kirohant, és a XI. rendű vádlott iratait és táskáját tartó széket felemelte, és az I. rendű vádlott elé vitte úgy, hogy a XI. rendű vádlott összes irata a székről leszórt a padozatra, és a táskája is leesett. A tanácselnöke az I. rendű vádlott elé általa elhelyezett székre parancsolta a XI. rendű vádlottat, aki az erőszakos felhívásnak a padozatra leszórt iratainak, és táskájának össze- és felszedése után a számápadba ültetésnek kényszerűségből, megszegyenítve és megalázva, kénytelen volt eleget tenni.” A 2010. május 31. napján kelt, a büntetőiratok között 285. sorszámon fellelhető „észrevételben és kijavítás iránti indítványokban” a XI. rendű (felperes), XIII. és XIV. rendű vádlottak a 2010. április 19-i jegyzőkönyv kijavítását kérték, indítványozva a 2010. április 19-i jegyzőkönyvnek a második oldal 6., és 7. bekezdése közé az alábbi szöveget beírni, és ezzel a

jegyzőkönyvet kiegészíteni. "A tanács elnöke utasította a XI. rendű vádlottat, hogy üljön az I. rendű vádlott elé. A tanács elnöke az I. rendű vádlott elé az előző 2010. március 19-i tárgyaláson saját kezűleg elhelyezett székre való ültetésre kötelezte ismételten a XI. rendű vádlottat, aki a felhívásnak ismételten eleget tett. "

A 276. sorszám alatt szereplő iratban a XIII.-és XIV. rendű vádlottak ismételten a 2010. április 19-én tartott tárgyalási jegyzőkönyv pontosítását, kijavítását kérték, e körben a jegyzőkönyvnek a fentiekkel való kiegészítését. A kijavítási kérelmet elutasító végzésekkel szemben a XI. rendű vádlott a büntetőiratok között 306., 315., és 316. sorszám alatt fellelhető beadványában fellebbezéssel élt. A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1. Bkf.10852/2010/3. számú végzésével a Heves Megyei Bíróság 5.B351/2008/133-II., az 5.B.351/2008/214., valamint az 5.B.351/2008/300. számú - tárgyalási jegyzőkönyveket részben kijavító, egyebekben a kijavítási kérelmet elutasító - végzését helybenhagyta. megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelemnek annyiban adott helyt, amennyiben a jegyzőkönyv megállapíthatóan pontatlan volt és a büntetőjogi felelősség szempontjából jelentőséggel bírt.

Az eljárás folyamán a perben egyébként igen felkészült I. rendű alperes részéről végig érződött a XI. rendű vádlottal a felperessel szemben bizonyos fajta hátrányos megkülönböztetést.

A felperesből ez stresszt, feszültséget váltott ki, az előreültetést traumaként élte meg. Ezt követően a tárgyalásokon nem tudott úgy védekezni, ahogy annak előtte, pszichésen az ügy körülményei megviselték, az ezt követő következő néhány tárgyaláson állapota miatt részt venni sem tudott.

A 2011. március 16-án megtartott tárgyaláson azon védői kérdésre, hogy kb. a mai napon meddig tart a tárgyalás az I. rendű alperes azt a választ adta, "kérdézzék [redacted]-t, ez tőle függ."

A 2011. január 12-i tárgyaláson a felperes több iratismertetést kérte a bíróságtól, az I. rendű alperes azt mondta a felperesnek, hogy "önnek átadom a tárgyalás vezetését, ... az iratismertetést.... Ön fogja lefolytatni. "

Az 5.B.351/2008/374. számú jegyzőkönyv ezt tartalmazza (24. oldal, alulról 4. bekezdés) az alábbiak szerint: ha valami kimarad, akkor a XI. rendű vádlottnak átadom a tárgyalás vezetését, és akkor az iratok ismertetését ön fogja előadni, az ön iratai ismertetését, vagy bármelyik irat ismertetését."

Ugyanezen tárgyaláson az I. rendű alperes a XI. rendű vádlott (felperes), illetve védője iratmásolat kiadása iránti kérelmének teljesítését illeték fizetéséhez kötötte.

A 2009. november 16 - i tárgyalási jegyzőkönyv 19. oldal 4. bekezdés első mondata az alábbiakat rögzíti [redacted] tanú észrevételeként: „Elmondtam azt is, hogy a tényleges elkövetése előtt már tervezgette Lendvay András és Szabó Erika a bűncselekmény kivitelezését.” A felperes kérte a jegyzőkönyv ezen részének kijavítását, mivel a tanú [redacted] és nem [redacted] felperesről beszélt. Ezen kérelmét a bíróság elutasította. Elutasította a tanú e körben történő meghallgatására vonatkozó indítványt is. A tanú ezt követően a BKKB 3.B.XI.1912/2007. számú bü. perben kijelentette, hogy ő a Heves Megyei Bíróság előtt a 2009. november 16 - i tárgyaláson nem [redacted] st, hanem [redacted] nevezte meg a tanúvallomásában a körben, hogy [redacted] és [redacted] a "a tényleges elkövetése előtt már tervezgette ..... a bűncselekmény kivitelezését".

Az I. rendű alperes tárgyalásvezetési módja eltért a felperes és a többi vádlott, köztük [redacted] X. rendű vádlott vonatkozásában.

A 2011. március 18. napján tartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv a XI. rendű vádlott védőjének védőbeszédét tartalmilag eltérően rögzíti, mint a tárgyalásról készült kép,- és hangfelvétel.

A felperes módosított keresetében azt kérte, hogy a törvényszék a Ptk.75.§ (1) bekezdése, 76.§-a, 78.§ (1) bekezdése, illetve a 84.§ (1) bekezdésének a.) és c.) pontja alapján állapítsa meg, hogy az I. és II. rendű alperes megsértette a felperes személyiségi jogait, így különösen az emberi méltósághoz, az egyenlő bánásmódhoz, valamint a jó hírnévhez való jogát, és kötelezze az I. rendű alperest, hogy személyesen kérjen bocsánatot a felperestől, az Egri Törvényszék épületében, az ott jelenleg újra indult 5.B.474/2012. szám alatt folyamatban lévő ügyben tartott valamelyik tárgyalás elején fogjon a felperessel kezét és közben az alábbi mondatot mondja a felperesnek "elnézést kérek Lendvay András, hogy eljárásommal megsértettem az emberi méltóságát, az egyenlő bánásmódhoz, valamint a jó hírnévhez való jogát." Kérte továbbá, hogy a törvényszék kötelezze a II. rendű alperest, hogy írásban kérjen bocsánatot a felperestől úgy, hogy a levél az alábbiakat is tartalmazza. "Az Egri Törvényszék elnézést kér Lendvay Andrástól, hogy eljárásával megsértette emberi méltóságát, az egyenlő bánásmódhoz, valamint a jóhírnévhez való jogát." Később az I. rendű alperes vonatkozásában ezt akként pontosította, hogy az I. rendű alperes az alábbi mondatot mondja a felperesnek: „Elnézést kérek [REDACTED], hogy megsértettem az Ön emberi méltóságát, az egyenlő bánásmódhoz, valamint a jóhírnévhez való jogát azzal, hogy ésszerű jogi indok nélkül kiemeltem Önt a vádlottak közül, és a vádlottak elé ültettem, azzal, hogy Önnel többször személyeskedő hangnemben beszéltem, azzal, hogy több alkalommal nem engedtem, hogy nyilatkozattételi jogát gyakorolhassa, azzal, hogy védőjének nem adtam lehetőséget arra, hogy bizonyos iratokból ingyenes másolatot kaphasson, azzal, hogy az Ön által elmondottakat, továbbá a védőbeszédet sem a ténylegesen elhangzottak szerint, tartalmilag és értelmileg megváltoztatva foglaltam jegyzőkönyvbe.” A felperes kérte továbbá a törvényszéket, hogy a Ptk. 84.§ (1) bekezdés c.) pontja 339.§ (1) bekezdése, 348.§ (1) bekezdése, 349.§ (1) - (3) bekezdése, 355.§ (1) és (4) bekezdése alapján kötelezze a II. rendű alperest 2.200.000,-Ft összegű nem vagyoni kártérítés és annak 2010. március 19-től- a kifizetésig járó a Ptk. 301.§(1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére. A kamatszámítás kezdő időpontjaként a 2009. május 13. napjától - 2011. március 18. napjáig tartó 20 tárgyalást jelentő időszak kb. középidejét határozta meg. (A felperes keresetét eredetileg 5.200.000,-Ft vonatkozásában terjesztette elő, ezt szállította le 2.200.000,-Ft-ra tekintettel arra, hogy a felperes új jogi képviselője az elkövetett jogsértések súlyossága, valamint a bírói gyakorlat alapján úgy ítélte meg, hogy a 2.200.000,-Ft az az összeg, amely alkalmas a jogsértések, illetve az e miatt a felperest ért károk kompenzálására. Álláspontja szerint ez az összeg alkalmas arra, hogy a felperest az 50 személy előtt a 2009. május 13., és 2011. március 18. napja közötti időszakban 20 tárgyaláson folyamatosan elszenvedett jogsértések miatt kárpótolja. E körben kifejezetten, súlyozottan kérte annak figyelembevételét, hogy a felperesnek az I. rendű alperes által elkövetett jogsértéseket igazoltan betegen kellett elszenvednie, a felperes többféle betegsége között különösen a pszichiátriai betegségét kell figyelembe venni, amelyről az alperesek a per kezdete előtt tudtak, tekintettel arra, hogy az alpereskehez megküldött peranyagban erről orvosi okiratok, igazságügyi szakértői vélemények, köztük igazságügyi pszichiátriai szakértői vélemény is voltak. Az I. rendű alperes tehát, a jogsértő cselekményeit a felperesi álláspont szerint úgy követte el, hogy tisztában volt a felperes beteg állapotával, sőt a felperes egészségügyi állapotáról a per során is több orvosi kórházi igazolás, okirat lett csatolva, a felperes betegségeiről az I. rendű alperes folyamatosan tudott.

A felperes kérte továbbá, hogy a törvényszék az alpereseket a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22) IM. rendet alapján perköltségben marasztalja. E körben kérte annak figyelembevételét, hogy jelen perben a pertárgy értékhez képest arányait tekintve is az ilyen pertárgy értékű perekkel összehasonlítva, jóval időigényesebb jogi ügyvédi munkát kellett végezni. A rendelet 3.§ (2) bekezdés a.) pontja értelmében az ügyvédi munkadíj a pertárgyérték 5%-a, ami jelen esetben mindössze 110.000,-Ft (2.200.000,-Ft 5%-a) lenne, ami a felperesi álláspont szerint méltánytalanul alacsony összeg a felperesi jogi képviselő által elvégzett jogi munkához, és a ráfordított munkaidőhöz viszonyítva. Ezért kérte, hogy a törvényszék az ügyvédi munkadíjat a rendelet 3.§ (6) bekezdésében foglaltak alapján a fentinel magasabb összegben állapítsa meg. Kérte továbbá, hogy a felperesnek és a jogi képviselőjének utazási költségek címén a törvényszék állapítson meg tárgyalásonként 6.000,-Ft-ot (Budapest - Balassagyarmat, Balassagyarmat - Budapest II. osztály MÁV jegyár 3000,-Ft/út/fő)

A felperes a keresete alátámasztására a fenti jogszabályhelyeken túlmenően hivatkozott a Be. 70/B.§ (1) bekezdésére, a 70/B.§ (2) bekezdésére, 244.§ (1) bekezdésére, 250.§ (3) bekezdésére, 252.§ (1)., 253.§ (1) bekezdéseire, a bírák jogállásáról, és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. tv.22.§ (1)., 36.§ (1).,36.§ (2) és 36.§ (4) bekezdéseire. Hivatkozott továbbá Dr. Pertik Ferenc A személyiségi jog védelme és a sajtó helyreigazítás című könyvére, illetve a 34/1992. AB határozatra, valamint a BH. 1995.273 BH.1995.304., és BH. 2008.212. számú bírósági határozatokra.

Keresetpontosítás és összegző beadvány elnevezésű 2012. december 3. napján érkezett beadványában részletezte a személyiségi jogsértés mibenlétét, illetve az azt bizonyító cselekményeket. Ezen belül megjelölte az I. rendű alperes felperessel szemben tanúsított lealacsonyító, megalázó bánásmódját, előadva, hogy álláspontja szerint az I. rendű alperes egy bírótól nem megengedhető hangnemben és stílusban kommunikált a felperessel. Mind verbálisan, mind mimikájával, (folyamatos fintorgás a felperesre), mind tetteivel a tárgyalóteremben jelen lévők előtt (vádlottak, védők, tanúk, hallgatóság) megalázta az alperest. Az I.rendű alperes az eljárás folyamán egyértelművé tette, hogy ellenszenves neki a felperes. Az I.rendű alperes felperessel szembeni magatartása az eljárás egésze során ellenséges és számonkérő volt. Kiemelte, hogy a felperes mindvégig az I.rendű alperes hozzáállására okot nem adó, tisztelettudó magatartást tanúsított. Az I.rendű alperes által tett gúnyos és személyeskedő megjegyzések vonatkozásában a 21/F.2 szám alatt csatolt listára hivatkozott.

Hivatkozott a felperes a nyilatkozattételi, észrevételezési jogának csorbítására, előadva, hogy amikor a felperes nyilatkozott, vagy nyilatkozni kívánt, az I.rendű alperes folyamatosan a szavába vágott, a felperes gyakorlatilag 1 - 1 mondatot sem tudott befejezni. Az I. rendű alperes tehát kifejezetten megnehezítette, hogy a felperes előadásait, nyilatkozatait teljes terjedelmükben megtehesse.

Hivatkozott a felperes a többi, vádlott közül történő kiemelésre, a vádlottaktól való megkülönböztetésére, negatív megkülönböztetésre, e körben arra, hogy az I.rendű alperes az egyenlő elbánás követelményét súlyosan megsértve „kiemelte” a felperest a többi vádlott közül, így például kiültette őt a többi vádlott, köztük az I.rendű vádlott elé. Mindez nemcsak a hallgatóság, a jelenlévő védők, hanem a többi vádlott között is megrökönyödést váltott ki. Ezzel az I.rendű alperes még a büntető eljárás során prejudikálta és predestinálta a felpere későbbi büntetését, hiszen még az ítélethozatal és a bizonyítási eljárások lezárása előtt a felperest tette meg „bűnbaknak”. Itt hivatkozott arra is, hogy az I.rendű alperes szó szerint lerohant a pulpitusról, odasietett közvetlenül a felpereshez, felkapta azt a széket, amelyen a felperes táskája, jelentős mennyiségű irata, jegyzete volt, a székről a táskát, iratokat leszórta, ledobta a padlóra, majd megfogta a széket, kivitte az első sorban ülő vádlottak elé és ráparancsolt a felperesre, hogy üljön oda. Figyelemreméltónak tartotta,

hogy míg a felperessel kifejezetten lekezelően, prejudikálva beszélt az I.rendű alperes, más vádlottak vonatkozásában inkább támogató, sőt segítő volt a magatartása.

Különösen észrevehető, hogy [REDACTED] X.rendű vádlottal az I.rendű alperes szinte kedélyesen beszélgetett, az I.rendű alperes a Szabó Erikával folytatott beszélgetést többször olyan irányba terelte, ami S [REDACTED] számára kedvező volt, úgyszintén a számára kedvező bizonyítási indítványoknak helyt adott, míg a felperes bizonyítási indítványait elutasította.

Álláspontja szerint lényegi tény az, hogy a jogsértés megtörtént, az előreültetésre objektív indokok nélkül került sor. a jogsértés súlyosságát növeli - álláspontja szerint -, hogy a kiemelés nem rövid időre és nem csupán egyetlen tárgyalásra szorítkozott, az a 2010. március 19. és a 2010. április 19. napján megtartott tárgyaláson is megtörtént, ráadásul a felperesnek bétegen kellett ezeket elszenvednie.

A felperes kiemelte továbbá jogsértő magatartásként a büntetőeljárás során keletkezett iratok kiadásának illetékbélyeghez kötését, a tárgyalási jegyzőkönyvek felperesi védőnek történő késedelmes kiadását, a felperes hátrányára történő jegyzőkönyvvezést, valamint a védőbeszéd felperes hátrányára történő rögzítését.

Az alperesek a felperesi kereset elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az I. rendű alperes személyesen ellenkérelmet terjesztett elő, ebben a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. A keresetlevélben felhozottakat határozottan visszautasította, előadta, hogy a felperessel szemben semmilyen bántó, lekicsinylő megalázó módon nem viselkedett, a felperes emberi méltóságát nem sértette meg. A tárgyalásokon Lendvay Andrással szemben „folyamatosan gúnyos, és személyeskedő megjegyzéseket” nem tett. A keresetlevélnek az a megfogalmazása, miszerint, mint tárgyalást vezető bíró megbotránkoztatást kellő cselekményeket követett el, nem felel meg a valóságnak és ez a megfogalmazás számára nem is értelmezhető. A Heves Megyei Bíróság előtt B.351/2008. szám alatt folyik (folyt) egyesített büntetőeljárás Lendvay András és 19 társa ellen Bf. hamisítás büntette, és más bűncselekmények miatt. Az egyesített ügy XI. rendű vádlottja I [REDACTED] és XIII. rendű vádlottja L [REDACTED] (a felperes felesége) és a XIV. rendű vádlottja [REDACTED] (a felperes édesanyja). A tárgyalásokon a XI. rendű vádlott a már nyomozás során lefénymásolt iratait, valamint jegyzeteit használva folyamatos észrevételeket tett, melyeket jegyzőkönyvbe kért foglalni. A megyei bíróság a rossz akusztikájú, nagy légtérű "esküdtszéki teremben" tartotta a tárgyalásokat, mely miatt az eljárásban érintett személyeket (vádlottakat, tanúkat, szakértőket) a bírói pulpitus elé kellett szólítani annak céljából, hogy a jegyzőkönyvvezés megfelelően megtörténjen, a tanács tagjai és a jegyzőkönyvvezető is kellően meghallják az előterjesztett észrevételeket. Ennek érdekében a tárgyalás vezetése körében került sor a keresetlevélben idézett napon a felperesnek az előre szólítására, majd külön székre ültetésére, a jegyzetei elhelyezése érdekében számára külön asztal biztosítására. Ez nem hogy sértette a felperes személyiségi jogait, emberi méltóságát, hanem elősegítette észrevételezési joga zökkenőmentes gyakorlását az I. rendű alperes álláspontja szerint. Az I. rendű alperesi előadás szerint a megyei bíróság a felperes részére az egész eljárás során mindvégig biztosította eljárási jogai gyakorlását, észrevételezési, indítványtételi jogosultságát, melyet az ügyben keletkezett jegyzőkönyvek, az azokra tett számtalan írásbeli észrevételezései, jegyzőkönyv kijavítási kérelme, és egyéb beadványai is tanúsítanak. Az I. rendű alperes idézte a Be. 244.§ (1) bekezdését, illetve a Be. 251.§ (3) bekezdését. Előadta, hogy a felperes a keresetlevelében írt "megalázó, lekicsinylő emberi méltóságot sértő bántó" kijelentéseket nem pontosította, nem idézte, nyilvánvalóan azért, mert ilyenek nem hangoztak el. A felperes egyéni érzékenysége, esetleges orvosi okból eredő túlzott lelki sérülékenysége lehet az alapja annak, hogy szubjektíve úgy érezte, hogy személyiségi jogai sérülnek a tanács elnökének pervezetési, tárgyalásvezetési

intézkedései révén. Hangsúlyozta az I. rendű alperes, hogy az intézkedések nem lépték túl a tárgyalás vezetésére írt jogszabályi rendelkezéseket, és semmilyen becsületet sértő, megalázó kijelentés nem hangzott el. Hangsúlyozta, hogy a felperes (korábbi) jogi képviselője a büntetőügyben nem védője a peres ügy felperesének, a büntetőügyben éppen a per megindítására tekintettel jelentett be a felperes vezető védője kizárási okot ellene, mint tanácsvezető bíró ellen. A kizárási bejelentést azonban a felperes jogi képviselője indokolta. Elkerülte azonban a büntetőügyben kizárást bejelentő és azt indokoló védők figyelmét az a nem jelentéktelen körülmény, hogy 2009. augusztus 13-án módosult a Be.24.§ (3) bekezdésének rendelkezése, mely szerint elfogultságra hivatkozó kizárási kérelem esetén az eljáró bíró nem csak, hogy eljárhat a büntetőügyben annak elintézéséig, hanem ügydöntő határozatot is hozhat.

Nyilvánvalónak vélte ezért, hogy a személyiségi jogi per megindítása azt a célt hivatott szolgálni, hogy a tanács elnöke a büntetőügyben a későbbiekben ne járhasson el. (A korábbi jogszabály szerint a bejelentés elintézéséig a bíró az ügyben eljárhatott, azonban érdemi határozatot nem hozhatott.)

Az alperesek további előadása szerint a II. rendű alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogait, nem valósult meg sem a felperes jó hírnevének, az egyenlő bánásmód követelményének, illetve az emberi méltóságának a megsértése sem. Előadta, hogy tény, hogy a felperes ellen büntetőeljárás indult, mely körülmény nem az I. és II. rendű alperes magatartása folytán következett be. A büntetőeljárás még folyamatban van, nem tudható, hogy az a vádlottakra, konkrétan a felperesre vonatkozóan milyen döntéssel zárul. Amennyiben a büntetőeljárás során eljárási szabálysértést észlel a felperes, vagy jogi képviselője, azoknak orvoslása elsődlegesen magában a büntetőeljárásban kell, hogy megvalósuljon. A felperesi keresetben megjelölt magatartást a felperes a tárgyaláson nem tette szóvá, jegyzőkönyvezésre sem került annak ellenére, hogy a felperes jogi képviselővel rendelkezik.

Előadták továbbá az alperesek, hogy az ügyben eljáró bíróval I. rendű alperessel szemben arra lenne szükség a személyiségi jogsértés megállapításához, hogy a bírói tisztségéből kilépve tanúsítson olyan magatartást, ami alkalmas a személyiségi jogsértés megállapítására. Itt a bírói jogkörében eljárva tanúsított magatartását vette gorcső alá a bíróság, amelynek körében elismerhető, hogy voltak szerencsétlen megfogalmazásai, önmagában ugyanakkor ez nem alapozza meg a személyiségi jogsértés megállapítását. Előadták továbbá, hogy a büntetőeljárás, valamilyen szinten nyilvánvalóan sérti a személyiségi jogokat, azok korlátozását jelenti, azt kell vizsgálni, hogy a jogszabályok mentén marad-e ezen korlátozás, sérelem. Álláspontjuk szerint pedig az I. rendű alperes által tanúsított ezen magatartások nem merítették ki a személyiségi jogsértés megállapításához szükséges mértéket.

A felperes keresete az alábbiak szerint részben megalapozott:

A törvényszék a perbeli tényállást a peres felek előadásai, köztük a felperes személyes előadása, S. dr. C. tanúk vallomásai, az ügyben becsatolt okiratok, köztük a Heves Megyei Bíróság 5.B.351/2008/57. számú ügyének rendelkezésre álló iratai, valamint a felperes által becsatolt, a tárgyalásokról készült kép,- és hangfelvétel anyagát rögzítő DVD - k tartalma alapján állapította meg.

A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk) 75.§ (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A 76.§ szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület, és az emberi méltóság megsértése.

A 78.§(1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnév védelmére is.

A 84.§(1) bekezdés a.) c.) és e.) pontjai szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a következő polgárjogi igényeket támaszthatja:

- a.) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását,
- b.) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal, vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak,
- c.) kártérítést követelhet a polgárjogi felelősség szabályai szerint.

A 339.§ (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A 348.§(1) bekezdése szerint, ha az alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a károsulttal szemben a munkáltató a felelős.

A 349.§ (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A (3) bekezdés szerint ezeket a szabályokat kell alkalmazni a bírósági, és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha a jogszabály másként nem rendelkezik.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011.évi CLXII. törvény (Bjt.) 36.§(4) bekezdése szerint, a bíró az eljárása során köteles az ügyféllel szemben tisztességes, és pártatlan magatartást tanúsítani.

A perben a törvényszéknek először azt kellett vizsgálnia, hogy az I. rendű alperes tanúsított e olyan magatartást ítélkező tevékenysége során, amely alkalmas személyiségi jogsértés megállapítására. E körben vizsgálni kellett az is, hogy az esetleges személyiségi jogsértés az okszerű eljárás körében valósult meg, vagy az okszerű eljárás kereteit meghaladó jogsértő magatartásról van szó. E körben ugyanis a bírói gyakorlat egyértelmű abban, hogy a bíró ítélkező tevékenysége során az okszerű eljárás körében elkövetett személyiségi jogsértés esetén nemcsak a kártérítés, hanem az objektív szankciók iránti keresetet is a jogi személyiséggel rendelkező bírósággal szemben kell előterjeszteni. Csak az okszerű eljárás kereteit meghaladó, és e miatt a bírósággal szemben nem is szankcionálható jogsértő magatartás miatt perelhető közvetlenül a bíró.

Egyértelmű a gyakorlat abban, hogy az okszerű eljárás kereteit meghaladó sértő megalázó, személyeskedő megjegyzések esetén a bíró közvetlenül perelhető.

A fentiekre tekintettel tehát a törvényszék vizsgálta, hogy a felperes által megjelölt egyes tevékenységek az eljáró bíró, az I. rendű alperes részéről megvalósultak e, azok az okszerű eljárás kereteit meghaladták e és személyiségi jogsértést megvalósítottak - e.

A felperes állította, hogy a többi vádlott közül őt az I. rendű alperes kiemelte, a többi vádlottól megkülönböztette, negatív módon azzal, hogy pl. kiültette a többi vádlott, köztük az I. rendű vádlott elé. E körben tényként volt megállapítható, hogy az I. rendű alperes a 2010. március 19. napján megtartott tárgyaláson minden objektív ok nélkül a felperest az első sor elé ültette akként, hogy a pulpitusról leszaladva egy széket húzott az első sor elé, felhívva a felperest, hogy oda üljön le, majd a felperes iratait tartalmazó széket is megmozdította, előre vitte, melynek során a felperes iratai a földre lehullottak.

Megállapítható volt az is, hogy ez a teremben ülőkben, védőkben, a többi vádlottban, a hallgatóságban mebotránkozást, megrökönyödést váltott ki.

S. [redacted] aki a tárgyalásokon hallgatóként vett részt, tanúvallomásában előadta, hogy az előreültetésre emlékszik, L. [redacted] s felperes, valamint az anyukája, és a felesége a második, vagy harmadik sorban ültek, ő pedig a negyedik sorban félbalra tőlük kb. két-három méter távolságra. Az előreültetés a 2010. március 19-i tárgyaláson volt emlékei szerint. Alighogy megkezdődött a tárgyalás, az I. rendű alperes felszólította a felperest, hogy üljön előre. Erre a felhívásra L. [redacted] egy sorral előrébb ült, de akkor az I. rendű alperes leszaladt a pulpitusról, megfogta az egyik széket a kettő közül amit I. [redacted] felperes használt, és előre vitte az első sor elé, majd a második széket is megfogta, amin az iratai, az aktatáskája volt, és azt is előre vitte úgy, hogy a papírok leszóródtak róla. Előadta azt is, hogy a felperes semmi olyat nem tett, amivel megbántotta volna az I. rendű alperest, nem tett semmiféle sértő megjegyzést, kijelentést. Előadta azt is, hogy a felperest ez a dolog megviselte, megszegyenítették őt a bíróságon, hogy a többi vádlott erre hogyan reagált, azt nem látta, de az ügyvédek meg voltak rökönyödve.

Dr. [redacted] tanú vallomása szintén ezt erősítette meg. Előadta, hogy az egész eljárás normálisan zajlott, a tanácsvezető bíró, I. rendű alperes stílusa, rátermettsége neki tetszett, ugyanakkor az egész eljárás folyamán látszott a védőkkel való konzultáció alapján is, hogy érvényesült a felperessel szemben egyfajta megkülönböztetés, és ez hátrányos megkülönböztetés volt. A tanú előadása szerint a felperes mérnökemberként aprólékos ember, minden bizonyítási eszközt, védekezési módot aprólékosan kidolgozott, minden tárgyalás azzal kezdődött, hogy a felperes felállt, és jelezte, hogy a jegyzőkönyv nem azt tartalmazza, ami ténylegesen elhangzott, újabb bizonyítási indítványokat tett, észrevételezett, és ezek a cselekmények kulminálódtak egy idő után. A tárgyalásnak volt egy koncepciója, ez látszott az I. rendű alperesen, és a védők is azzal érkeztek oda, hogy meddig tart ez a tárgyalás, így gyakran válaszolta azt a bíró, hogy kérdezzék meg L. [redacted]. Mindez a felperes részéről a törvényes keretek között maradt, tehát nem volt jogellenes, egyszerűen csak védekezett, aktívan részt vett a tárgyaláson. Egy kicsit az I. rendű alperest kezdte idegesíteni, hogy a tárgyalások első órája a felperessel telt el. Február, márciusban kezdődött a tárgyalássorozat, április, május környékén egy idő után már idegesen ment be a tárgyalásokra az I. rendű alperes. Az I. rendű alperesnek volt egy koncepciója, és nem úgy ment a tárgyalás, ahogy tervezte. A X. rendű vádlottal, S. [redacted] pedig úgy tűnt, mintha az I. rendű alperes szimpatizált volna. Az egyik alkalommal az I. rendű alperes valamilyen okból kifolyólag mérges lett, azt megmondani nem tudta, hogy ezt mi váltotta ki, folyamatos konfliktusuk volt a felperessel. A felperes mindig jelentkezett, felállt, nyilatkozni kívánt, de hogy pontosan ezt ott mi váltotta ki, megmondani nem tudta. Előadása szerint, az I. rendű alperes leszaladt a pulpitusról, mellé az egyik széket elrántotta, elé húzta, és azt mondta, hogy a felperes menjen oda. A tanú ezt úgy élte meg, olyan volt számára, mint amikor a renitens diákot az iskolában előreparancsolják. Előadása szerint a teremben csend lett, a légy zümmögését sem lehetett hallani, aztán pedig suttozás, nevetgélés hallatszott, ezen mindenki megrökönyödött. Megmondani nem tudta, hogy az előreültetésre miért került sor. Előadása szerint ezen alkalommal a felperes iratai is szétborultak. Előadta azt is, hogy a büntetőeljárás szabályokat álláspontja szerint az I. rendű alperes nem hágtá át, de mindig voltak kiszólásai a felperes felé.

A tanú előadása szerint az I. rendű alperes rendkívül felkészült volt, ugyanakkor a stílusa a felperes stílusától nagyon különbözött. Előadása szerint az előreültetésnek nem lehetett az az indoka, hogy a teremnek rossz az akusztikája, hiszen más vádlottak is ültek abban a sorban, és senki más előrehívására nem került sor.

Ezen vallomások a felperes által előadottakat az „előreültetés” kapcsán mindenben megalapozták, azokat a törvényszék aggálytalannak fogadta el.

Mindkét tanú vallomása megerősítette azt is, hogy a tárgyalás folyamán a felperessel szemben az I. rendű alperes részéről mindig érvényesült valamiféle hátrányos megkülönböztetést, míg más vádlottat, például ██████████ X. rendű vádlottat az I. rendű alperes kifejezetten pozitívan kezelte. Mindkét tanú vallomása, illetve a kép-és hangfelvételek tartalma is megerősítette azt, hogy a tárgyalásokon a felperessel szemben történtek olyan kiszólások, amely a tárgyalásvezetés keretét, az okszerű tevékenység határait meghaladták. ██████████ tanú vallomásában előadta, hogy az I. rendű alperes arra a kérdésre, hogy meddig fog tartani a tárgyalás, több alkalommal is úgy válaszolt, hogy kérdezzék meg ██████████, ez tőle függ. A 2011. január 12-i tárgyalásról készült kép-és hangfelvétel, illetve jegyzőkönyv alapján az is megállapítható, hogy az I. rendű alperes azt mondta a felperesnek, hogy "önnek átadom a tárgyalás vezetését, az iratismertetést ön fogja folytatni." A felperes által a 21/F/2. számú beadványában példalózó jelleggel felsorolt további ilyen kiszólásokat a törvényszék nem vizsgálta, tekintettel arra, hogy a 2009. szeptember 15-én állított, a védővel való konzultációt követő gúnyos kioktatás vonatkozásában a jegyzőkönyv rögzítést nem tartalmazott, a rendelkezésre álló adatok alapján pedig ennek ténye megállapítható nem volt, míg az I. rendű alperes azon kijelentése, hogy "ilyen arrogáns ügyvéddel még nem találkoztam" nem a felperes személye ellen irányult, illetve kétséget kizáróan bizonyítást nem nyert.

A törvényszék megállapítása szerint a fentiek a felperes személyhez fűződő jogát, emberi méltósághoz, egyenlő bánásmódhoz való jogát, becsületét sértették.

A személyiség megvalósításának fontos feltétele, hogy a társadalom tagjait valóságos értékük szerint ítélik meg. Ezt szolgálja a hírnév, a becsület és az emberi méltóság védelme. Az természetes, hogy egy ügyben eljáró bírónak az ügy vonatkozásában előre terveznie kell az eljárás menetét, kötik a határidők, törekszik az ügy mielőbbi, megnyugtató befejezésére. Nyilvánvalóan zavaró lehet az is, ha valamelyik vádlott ezt a "konceptiót" megzavarja azzal, hogy esetleg más stílusban próbálja a jogait érvényesíteni. A peres eljárásban azonban olyan adat feltárható nem volt, hogy a felperes az eljáró bíróval (I. rendű alperessel), bírósággal szemben kirívóan, provokálóan, tiszteletlenül viselkedett volna. Nyilvánvaló az is, hogy az eljárás menetét az ügyben eljáró bírónak, jelen esetben az igen felkészült I. rendű alperesnek kellett meghatároznia. Az ő feladata volt, hogy az eljárást a megfelelő keretek között tartsa, az előadásokat parttalanná ne tegye, az ügy iratai, a jegyzőkönyvek az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatokat, momentumokat tartalmazzák úgy, hogy az egyes előadások megismétlése, bizonyítási indítványok előterjesztése az ügyet áttekinthetlenné ne tegye, az eljárás elhúzódását ne eredményezze.

A Be. 244.§ (1) bekezdése értelmében a tárgyalást a tanács elnöke vezeti, és a törvény keretei között megállapítja az elvégzendő cselekmények sorrendjét. A Be. 250.§ (3) bekezdése pedig azt a szabályt tartalmazza, hogy a jegyzőkönyvet áttekinthetően kell tartalmaznia a bírósági eljárás menetének és megtartását is. Nyilvánvaló, hogy ez nem jelenthet szó szerinti, illetve olyan jegyzőkönyvvezést, amely az adott napi tárgyaláson való minden rezdülést rögzít. Ennek keretében tehát az ügyben eljáró bíró feladata az, hogy az elhangzottakat, a történéseket úgy rögzítse a jegyzőkönyvbe, hogy az az eljárási szabályok betartását igazolja.

Nyilvánvaló az is, hogy az egyes vádlottakkal, ügyfelekkel kapcsolatos "bánásmód", kommunikáció eltérő lehet. A rendelkezésre álló kép-és hangfelvételek alapján megállapítható, hogy az I. rendű alperes más típusú kommunikációt, más típusú jegyzőkönyvezést, tárgyalásvezetést alkalmazott a felperes, és a felperes által előadásaiban legfőbb példaként kiemelt [REDACTED] X. rendű vádlott vonatkozásában. Ezen jegyzőkönyvezési, eljárási mód nyilvánvalóan következett a felperes és [REDACTED] X. rendű vádlott személyiségének eltérő jegyeiből, illetve abból, hogy a felperes - nyilvánvalóan érthető okokból saját védelme érdekében - egyes dolgokra több alkalommal is nyilatkozott, nyilatkozatait több alkalommal is megismételte. E körben a felperes azt kifogásolta, hogy [REDACTED] vádlottal szemben az I. rendű alperes mindvégig előzékeny volt, őt pozitívan kezelte, mindvégig hagyta folyamatosan nyilatkozni, nyilatkozattétel közben [REDACTED] mindig a helyén maradhatott, neki viszont a pulpitus elé kellett mennie olykor, [REDACTED] minden gondolatát befejezhette közbevágás nélkül, míg őt és hozzátartozóit az I. rendű alperes mindig félbeszakította.

A tárgyalásvezetés, az egyes vádlottakkal kapcsolatos „általános” bánásmód körében a törvényszék a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítani azt nem tudta, hogy az I. rendű alperes az okszerű tevékenység kereteit túllépte volna, e vonatkozásban a törvényszék személyiségi jogsértést megállapítani nem tudott, még a rendelkezésre álló kép,- és hangfelvételek alapján sem. Ugyanakkor az I. rendű alperes egyes kiszólásai, az „előreültetés” meghaladták az okszerű eljárás kereteit, az egyes vádlottakkal kapcsolatos esetlegesen eltérő eljárás, azok eltérő kezelése nem jelenthette azt, hogy az I. rendű alperes a felperessel szemben ilyen kirívó, ráadásul okszerűtlen, megalázó, lekicsinylő magatartásokat is megvalósíthat. Ez ugyanis a felperes személyiségi jogait, köztük a becsületét, emberi méltóságát messzemenően sértették, hiszen indokolatlanul bántó, Sérült továbbá a felperes egyenlő bánásmódhoz, valamint hírnévhez fűződő joga is.

A felperes a személyiségi jogsértés körében hivatkozott arra is, hogy az I. rendű alperes az iratmásolatok kiadását illetékfizetéséhez kötötte, holott az Itv. 57.§(2) bekezdése alapján az ott meghatározott iratokból a felperes védője illetékmentesen jogosult másolatot kapni.

A törvényszék álláspontja szerint ezen esetleges eljárási szabályszegés személyiségi jogsértést nem valósít meg, ráadásul az a védő (bár nyilvánvalóan közvetetten a felperes sérelmére is) „sérelmére” valósult meg. Ezen eljárási hiba pedig orvoslást nyert az által, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.300/2011/68. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte. A hatályon kívül helyező végzés 14. oldal (1) bekezdés utolsó mondata tartalmazza, hogy „[REDACTED] XI. rendű vádlott illetékmentes iratmásolás iránti kérelmét a bíróság kellő indokolás nélkül tagadta meg.”

A tárgyalásvezetés körében a törvényszék a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítani azt nem tudta, hogy az I. rendű alperes az okszerű tevékenység kereteit túllépte volna, e vonatkozásban a törvényszék személyiségi jogsértést megállapítani nem tudott.

A felperes által állított egyes eljárási szabálysértések vonatkozásában a törvényszéknek vizsgálnia kellett azt, hogy ezen esetleges eljárási szabálysértésekre az ő személyiségének lényegét alkotó tulajdonság(ok) miatt került e sor. Az iratmásolat kiadása vonatkozásában ez tényként megállapítható nem volt, tehát önmagában az, hogy esetlegesen eljárási szabálysértés történt, jelen esetben személyiségi jogsértést nem valósított meg, és ezen eljárási szabályszegés, illetve az ezzel összefüggésben esetleg felmerülő kár a jogorvoslat folytán orvosolható volt.

A felperes hivatkozott arra is, hogy a büntető ügyben 2010. november 22. napján megtartott tárgyaláson a bíró I. rendű alperes hosszan időzött az egészségi állapotára vonatkozó vizsgálódással, míg más vádlottak vonatkozásában ezt nem tette meg. Ez ugyanakkor önmagában eljárási szabálysértést nem valósít meg, így a felperes személyiségének lényegét alkotó tulajdonságokkal összefüggésben nem is vizsgálható, mint személyiségi jogsértés. Nyilvánvalóan ez adalék ahhoz, hogy a felperes a jelen büntetőeljárásban az eljáró bíróság, az I. rendű alperes szempontjából "milyen pozíciót" foglalt el.

A jegyzőkönyvek kiadására vonatkozó határidő be nem tartása szintén eljárási szabályszegés, azonban önmagában személyiségi jogsértés megvalósulásának megállapítására nem ad alapot. Ugyanez állapítható meg a felperes által indítványozott büntetőfeljelentések megtételének elmaradásáról.

Ami a jegyzőkönyvezési eltéréseket illeti, a felperes 26/F/1. sorszám alatti beadványában írta le a készült kép-és hangfelvételek, valamint az írásba foglalt jegyzőkönyvek általa megállapított különbségeit.

Ezen eltérések egy része a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf. 300/2011/68. számú hatályon kívül helyező végzésében is értékelést nyert. Ezen jegyzőkönyvezési eltérések közül a felperes külön kiemelte a 2009. november 16-i tárgyalásról készült jegyzőkönyv 19. oldal 4. bekezdés első mondatának átfogalmazását, (K. tanúvallomása), a 2011. január 12-i tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal 3 bekezdését, mely azt rögzíti, hogy "igen, átfutottam őket, és Sz. el is magyarázta, hogy ez hogy van teljesen". Kiemelte, hogy a kép-és hangfelvétellel való összehasonlítás alapján nem ez hangzott el, mert a mondat úgy hangzott el, hogy "igen, átfutottam őket, és Sz. el is magyarázta, hogy ez jogilag teljesen rendben van".

Kifogásolta továbbá a felperes azt is, hogy a védőbeszéd jegyzőkönyvezése is tartalmilag eltér a DVD felvételeken rögzítettektől.

A Fővárosi Ítéltábla 2. Bf.300/2011/68. számú végzése szerint a jegyzőkönyv-vezetési problémák nem csak a felperest, hanem a többi vádlottat is érintették.

A fenti két esetben sem állapítható meg az, hogy a tartalmilag eltérő jegyzőkönyvezése a felperes személyiségét alkotó lényeges tulajdonságokra tekintettel történt volna. Ugyanez vonatkozik a védőbeszéd esetleges eltérő tartalmú jegyzőkönyvezésére is. Mind az eltérő tartalmú jegyzőkönyvezés, mind a védőbeszéd eltérő tartalmú jegyzőkönyvezése orvoslást nyert továbbá azért, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte. Az abban foglalt utasítások ugyanis egyértelműek abban, hogy minden vádlottat ismételtén ki kell hallgatni, illetve K. tanút is ismételtén meg kell idézni és meg kell hallgatni, és nyilvánvalóan ez vonatkozik a védőbeszéd előadására is. A törvényszék tudomása szerint jelenleg a büntető perben nem az I.rendű alperes, hanem másik bíró jár el. Erre tekintettel nem fogadható el e körben a felperes azon előadása, hogy ezen szabályszegések a hatályon kívül helyezéssel sem orvosolhatók.

A felperes hivatkozott arra is, hogy a hatályon kívül helyezéssel azért sem orvosolhatók ezen sérelmei, mert változatlanul büntetőeljárás hatálya alatt áll már igen hosszú ideje. Ez az időszak pedig számára semmivel nem kárpótolható. Tartalmilag a felperes ezen hivatkozása a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelmét jelentheti, tekintettel arra, hogy a bíróságok kötelezettsége az eljárások ésszerű határidőn belül történő befejezése. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog, mint jelen esetben a büntetőeljáráshoz fűződő jog nem személyiségi jog, így annak sérelme személyiségi jogsértés megállapítására önmagában alapot nem adhat.

Egységes a gyakorlat abban is, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdése büntetőeljárások vonatkozásában nem alkalmazható.

A felperes az eljárás befejezését követően lesz abban a helyzetben, hogy a per ésszerű határidőn túl történő befejezése miatt esetlegesen igényt érvényesítsen.

A fentiek alapján tehát a törvényszék a személyiségi jogsértést a rendelkező részben írt körben megállapította, egyidejűleg az I. és II. rendű alpereseket bocsánatkérésre kötelezte a Ptk. 84. § a.) és b.) pontjai alapján a rendelkező részben írtak szerint.

A nem vagyoni kártérítési igény az I. rendű alperes vonatkozásában a kialakult bírói gyakorlat értelmében nem volt vizsgálható, az I. rendű alperes magatartásáért a II. rendű alperes köteles helytállni e körben.

A perben tényként volt megállapítható, hogy a felperes már a nyomozási eljárás során is pszichiátriai problémákkal, különböző betegségekkel küzdött. E vonatkozásban a nyomozási eljárás során szakvélemények is készültek róla. A felperes arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes egyrészt tudott a betegségéről és ennek tudatában tanúsította vele szemben a fentiekben leírt magatartásokat, másrészt arra is hivatkozott, hogy ezen magatartások miatt az állapota tovább rosszabbodott, a következő tárgyalásokon megjelenni nem tudott, így a védekezéshez való jogát teljes körűen nem érvényesíthette.

A rendelkezésre álló orvosi iratok (60. sorszám) alapján valóban megállapítható, hogy az „előre ültetést” követő tárgyalásokon a felperes megjelenni nem tudott, az igazolások szerint állapota rosszabbodott.

Mind ezek alapján a törvényszék azt látta megállapíthatónak, hogy az I. rendű alperes magatartásával a II. rendű alperes a felperesnek nem vagyoni hátrányt okozott. A nem vagyoni kártérítés elvi alapja és ezzel összefüggésben a károkozó magatartás jogellenes mivoltának alapja az, hogy a személyhez fűződő jogokat a törvény védelem alá helyezte. Erre mutatott rá az Alkotmánybíróság a 34/1992 (VI. 1.) AB Határozatának indokolásában, amikor kimondta, hogy a polgári jog, mint a polgárok autonómiájának elsődleges jogága egyre inkább túlmegy a tiszta vagyoni viszonyok szabályozásán és a vagyoni jogaikkal egy sorban védelem alá helyezi a személyhez fűződő jogokat is.

A törvényszék ugyanakkor a felperes által megjelölt nem vagyoni kártérítési összeget a fentiekben kifejtettek is tekintettel eltúlzottnak találta, és mérlegeléssel a rendelkező részben írt összegben állapította meg.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A törvényszék a pernyertesség és pervesztesség arányát 70-30 %-ban állapította meg a felperes javára és ennek megfelelően - a Pp. 81.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - kötelezte a II. rendű alperest a rendelkező részben írt mértékű perköltség (ügyvédi munkadíj) megfizetésére a felperes javára.

A pervesztes rész vonatkozásában a le nem rótt eljárási illetéket a felperes köteles viselni, míg a további feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli. (6/1986 (VI. 26) IM rend. 13-14.§)

Az ítélet elleni fellebbezési jogosultság a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Balassagyarmat, 2013. június 14. napján

Dr. Kovács Éva sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

András János
tisztviselő